

**УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА**

Микола БАБИК

студент, група МО-22-1(М)

Руслан КУБАНОВ

к. пед. н., доцент,

*доцент кафедри економіки, менеджменту та управління територіями,
Відокремлений структурний підрозділ «Інститут інноваційної освіти Київського
національного університету будівництва і архітектури»*

Вступ. Підвищення якості будівельної продукції є найважливішою умовою інтенсивного розвитку будівельної галузі в цілому. Впровадження діючої системи якості на підприємстві дає поштовх для прискорення науково-технічного прогресу, покращення показників використання основних виробничих фондів і капітальних вкладень, зниженню затрат трудових, матеріальних та фінансових ресурсів, удосконалення технологій організації і управління виробництвом і як результат – підвищення в цілому ефективності діяльності підприємства. Отже, для підвищення конкурентоспроможності будівельних послуг і продукції особливого значення набуває підвищення їх якості. Тому тема вдосконалення системи управління якістю продукції в будівництві є надзвичайно актуальною. На рівень якості безпосередньо впливають методи управління якістю, які є частиною системи управління якістю продукції будівельного підприємства.

Аналізу управління якістю продукції присвятили наукові праці такі сучасні вітчизняні вчені, як: В. Аكوпова [1], А. Покариніна [2], О. Радченко і Г. Білоног [3], Г. Цимбалюк [4].

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні сучасних підходів удосконалення системи управління якістю продукції будівельного підприємства.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи тенденції розвитку наукових досліджень і практичного досвіду у сфері забезпечення якості, слід звернути увагу на два фактори: формування нового типу мислення, що впливає на розуміння поняття якості, та сприйняття потреби в якості, як важеля конкурентоспроможності та ефективності. При цьому мати на увазі, що проблема якості, як показника, що не має кількісних параметрів, і кінцевого рішення. Підвищення якості продукції – це постійний довгостроковий процес. Вимоги користувачів до виробів, послуг постійно змінюються. Прогрес в науці, техніці, збільшення уваги до екології, розвиток суспільства у цілому обумовлює постійну появу нової продукції. Вироби або будь які предмети споживання залишаються затребуваними на ринку поки на зміну не приходять нові, кращі. На кожному часовому проміжку якість продукції чи послуг повинна бути такою, що максимально задовольняє вимоги споживачів при відносно мінімальних затратах на її досягнення.

Якість – це властивість, за якою можна визначити рівень престижу будівельного підприємства [4]. Саме з її допомогою компанія має можливість збільшити доходи та створити позитивний імідж. Діяльність усіх працівників будівельної організації повинна бути взаємопов'язана з управлінням якістю. Якість можна представити у вигляді ланцюга «якість продукції – якість діяльності – якість підприємства – загальна якість».

За допомогою нормативних актів технічного регулювання перевіряється якість будівельних робіт і товарів. До них відносяться: технічні регламенти, стандарти, норми і правила, класифікатори, технічні умови, будівельні норми і правила, санітарні норми і правила, стандарти, що діють ще з радянських часів. Для проектних, будівельно-монтажних організацій дотримання цих технічних норм є обов'язковим [1; 3].

Наприклад, будівельні конструкції, вироби, матеріали та інженерне обладнання, що надходять на будівництво, повинні проходити вхідний контроль. При вхідному контролі слід перевіряти їх відповідність стандартам, технічним умовам, паспортам та іншим документам, що підтверджують якість, і вимогам робочих креслень, а також дотримання вимог розвантаження та зберігання. Вхідний контроль має покладатися, як правило, на службу виробничо-технічної

комплектації, комплектування виконуватися на базах або безпосередньо на підприємствах-виробниках.

Комплекс методів управління якістю передбачає методичний підхід до поняття управління якістю. Комплексна концепція управління якістю будівельної продукції повинна бути структурована за відповідними ключовими способами: системного підходу; стандартизації; комплексного вирішення задач; раціонального обмеження; прямого та зворотнього зв'язку; динамічності; оптимальності; інтеграції модульної побудови; автоматизації нових задач [2].

Пріоритетним має бути виявлення недоліків існуючих методів оцінки рівня якості продукції в будівельній галузі. Тому одним із головних недоліків є те, що майже всі вони базуються лише на підходах, пов'язаних з інженерією та концепцією якості продукції. Разом це визначає придатність будівельних виробів. Однак при розрахунку фінансового ефекту, який буде отримано від реалізації заходів, спрямованих на покращення якості, виникають труднощі. Важливо й те, що відсутня необхідна база матеріального стимулювання працівників будівельної галузі [4].

Також варто створити службу контролю якості, на яку будуть покладені функції збору та контролю інформації для оцінки якості. У результаті можна буде керувати процесом встановлення показників якості та визначати причину невідповідностей. З метою покращення якості також рекомендується зробити обов'язковий інспекційний контроль, який слід проводити після виробництва [2; 3].

На всі виробничі процеси впливають різні фактори, які можуть призвести до відхилення процесів від установлених значень. Управління процесами необхідне для запобігання або зменшення впливу таких змін. Низький рівень управління виробничими процесами призводить до виробництва неякісної продукції, значних збитків, порушення графіків виробництва та втрати споживачів. Тому важливим напрямом управлінської діяльності на підприємстві є розробка ефективної системи управління та контролю якості продукції, яка здатна своєчасно виявляти відхилення на початкових етапах виробництва та запроваджувати коригувальні дії з метою попередження виготовлення неякісної продукції.

Висновки. Таким чином, найважливішою складовою всієї системи якості є якість продукції. У процесі досягнення цілей підприємства у сфері якості формується певний механізм управління, який проникає у всі стадії виробничого процесу та виробничої системи в цілому з метою досягнення узгодженості у функціонуванні всіх її елементів та мінімізації усіх видів витрат. Безумовно, основні шляхи удосконалення передбачають покращення сучасних методів управління якістю. У системі організації необхідно розробити координаційні, виробничі, а також фінансові заходи, спрямовані на забезпечення контролю якості. Також було відзначено особливу важливість інформаційних технологій, які також можуть підвищити ефективність методів управління якістю в будівництві. Зокрема, завдання управління якістю продукції можна сформулювати такому вигляді. Система управління повинна забезпечити якість будівельної продукції, що повністю задовольняє вимогам технічних норм за мінімальних витрат на її реалізацію, а також забезпечити економічні норми якості відповідно до вимог споживачів на кожному сегменті ринку.

1. Аكوпова В.Г. Аналіз процесу управління якістю продукції на підприємствах і в організаціях. Вісник соціально-економічних досліджень. 2012. Вип. 2. С. 9-12.
2. Покариніна А.С. Концептуальні підходи до управління якістю продукції на вітчизняних підприємствах. Вісник соціально-економічних досліджень. 2013. Вип. 3 (50). Ч. 2. С. 71-75.
3. Радченко О.П. Білоног Г.Ю. Удосконалення системи управління якістю продукції на підприємстві. Ефективна економіка. 2018. №9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6535>
4. Цимбалюк Г.С. Ключові аспекти системи управління якістю продукції на етапах її виробництва. Економіка: реалії часу. 2017. №1 (29). С. 129-134.